

Oponentský posudek bakalářské diplomové práce Evy Gregorové:

Ekologické a epidemiologické aspekty klíšťové encefalitidy

Bakalářská práce Evy Gregorové zpracovává formou literární rešerše téma klíšťové encefalitidy (KE). Práce má celkový rozsah 45 stran. Autorka v sedmi kapitolách postupně popisuje historii výskytu KE, objevu jejího původce a vakcíny, v následujících kapitolách zevrubně charakterizuje virus KE a jeho hlavního přenašeče v Evropě, klíšť *Ixodes ricinus*. Další kapitola je věnována popisu průběhu onemocnění, možnostem diagnostiky, léčby a prevence. V poslední kapitole se autorka zabývá aktuálně probíhajícími změnami v distribuci klíšťat a jimi přenášených patogenů a možnými příčinami těchto změn. Práce obsahuje i kapitulu „Diskuse“, ve které autorka rozebírá různá epidemiologická a klimatická data.

Práce je, až na občasné neobratnosti v některých formulacích, napsána kvalitním, srozumitelným jazykem s použitím odpovídajících odborných termínů (snad jen čeled' klíšťáci = Argasidae a ne Agrasidae). Po grafické stránce je upravena jednotně a velmi přehledně. K pozitivům předkládané práce jistě patří i velmi široký, komplexní záběr v rámci tématu – od ekologie klíšťat až po detailní srovnání dostupných vakcín. Tomu odpovídá i rozsáhlý soubor literárních zdrojů (přes 130), z nichž autorka vycházela. Zdroje jsou v textu většinou správným způsobem odcitovány. (Jen mi není jasné, proč autorka v některých případech uvádí pouze prvního autora et al., v jiných první 2 autory et al. a někdy i 3 autory?). Důslednost v citování literárních zdrojů se bohužel z nějakého důvodu vytrácí v kapitole „Diskuse“. Seznam literatury je na druhou stranu zpracován velmi pečlivě.

Za nedostatek bych označil velké množství překlepů, které poškozují celkový dojem z jinak dobře zpracované práce (navíc by se jich většina dala nalézt a odstranit pouhým zapnutím kontroly pravopisu). V některých pasážích by bylo možné i lépe logicky uspořádat jednotlivé odstavce a jejich části (viz. např. str. 10 – replikace viru).

V kapitole 7.3 se objevuje řada grafů (většinou převzatých, či připravených podle převzatých dat) týkajících se epidemiologických a klimatických dat. Grafy mají všechny potřebné náležitosti kromě popisků, ve kterých se většinou objevují pouze citace zdroje. Nicméně v textu postrádám jakýkoli komentář či odkaz k datům. Ten se objevuje až v následující kapitole „Diskuse“, kde jsou grafy detailněji rozebírány, i když se jedná spíše o popis než o analýzu a interpretaci dat. Alespoň určitý nástin statistického zpracování by jistě práci prospěl. Domnívám se, že by se autorka obecně měla více pokoušet o zhodnocení, srovnání, propojení a vlastní interpretaci informací získaných z literatury, zvláště když se jedná o práci v podstatě rešeršního typu. Obecně je kapitola „Diskuse“ spíše popisem grafů a data nejsou konfrontována s údaji jiných autorů, vlastní hypotézy vysvětlující prezentovaná data nabízí autorka jen sporadicky.

Autorce bych rád položil následující otázky:

ke kap. 4.4:

Proč je „co-feeding“ považován v případě KE za důležitý mechanismus přenosu?

ke kap. 4.6:

Co je přirozené ohnisko?

Jaké sociologické změny ovlivňují utváření ohnisek KE?

Jaké jsou výhody a nevýhody jednotlivých přístupů pro stanovení rizika onemocnění?

ke kap. 3.3., 3.4, 4.3

Co si autorka představuje pod výrazem „druh viru“?

Domnívám se, že pokus o analýzu dat a zejména jeho zařazení do kapitoly označené „Diskuse“ práci jako celku uškodil. Samotná rešeršní část působí celkově velmi dobrým dojmem a je hodnotným, uceleným a přehledným zdrojem poměrně detailních informací k tématu. V kontextu úrovně ostatních bakalářských prací zpracovávaných studenty Přírodovědecké fakulty práci doporučuji k obhajobě a prozatím navrhuji klasifikovat práci známkou velmi dobře, konečný návrh hodnocení ponechávám po obhajobě.

V Českých Budějovicích, 25. května 2008

Mgr. Václav Hönic

